

**RÅDET
FÖR NORD
ISKT SAMARBETE
OM FUNKTIONSHINDER
ÅRSRAPPORT 2014**

norden

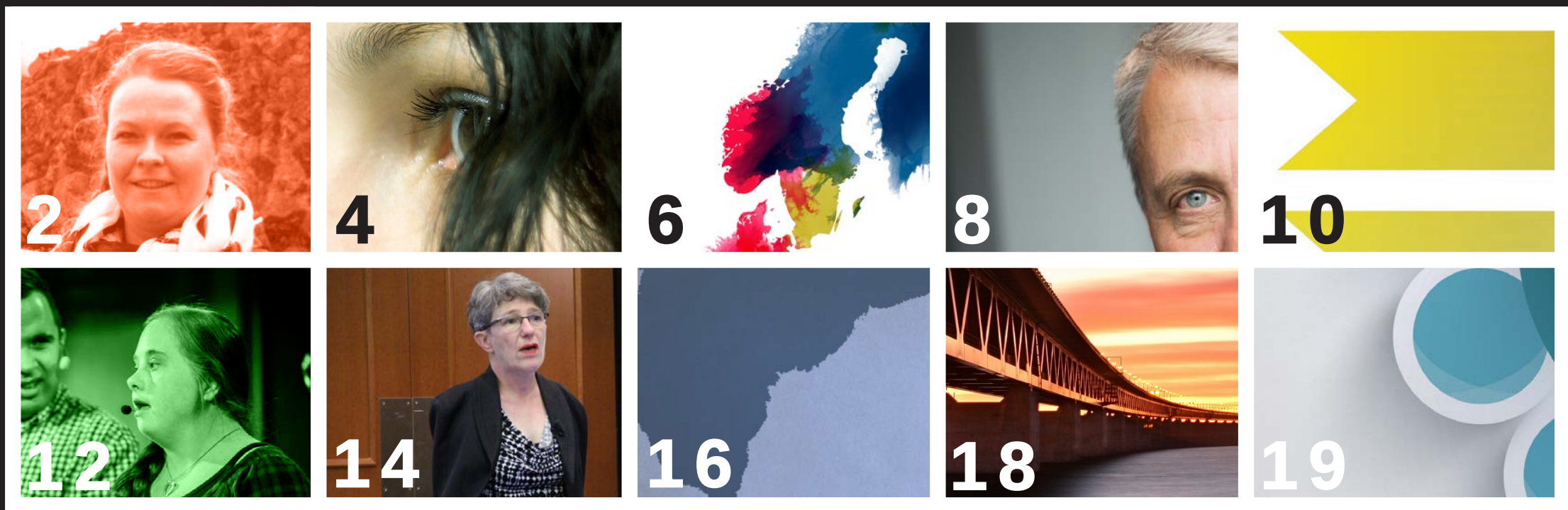
Nordens Valfärdscenter

norden

Nordiska ministerrådet

INNEHÅLL

ORDFÖRANDEN HAR ORDET	2
VAR FEMTE NORDBO HAR NÅGON FORM AV FUNKTIONSNEDSÄTTNING.....	4
INRIKTNING, MÅL OCH AKTIVITETER 2014	6
FUNKTIONSHINDERSPERSPEKTIV HANDLAR OM HÅLLBARHET.....	8
AKTIVITETER 2014.....	10
KULTUR, MEDIA OCH SYNlighET.....	12
NORDIC DAY	14
RÅDETS MEDLEMMAR 2014.....	16
NÅGOT OM 2015	18
FUNKTIONSHINDERSPERSPEKTIV 2015	19

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

Året 2014 har været det første hele år for det nye Råd for nordisk samarbejde om funktionshinder. Det tager altid nogen tid at få en ny virksomhed til at fungere, men jeg tror, at rådet har fundet sin takt. Vi må sige en stor tak til vores sekretariat, Maria Montefusco og NVC for deres hjælp og vejledning til rådet, som også er et nyt samarbejdsorgan for Nordisk Ministerråd og Nordisk Råds øvrige virksomhed.

Rådet har i løbet af året arbejdet med mange spændende sager, for eksempel et forslag til en ny Nordisk handlingsplan for funktionshinderområdet, som fokuserer på tre områder. Til vores store glæde har vi fået tillæg fra Nordisk ministerråds ekspertgruppe for bærekraftig udvikling, med støtte fra EK-S og EK-JÄM til et af de tre fokusområder, som handler om mangfoldighed. Rådet har startet sit

arbejde med de tre aktiviteter i dets fokusområde, og arbejdet fortsætter i 2015.

Desuden har vi arbejdet med sager i forbindelse med universel design, fri bevægelighed og grænsehindre, og det er mit håb, at vi kan arbejde mere detaljeret med disse emner i 2015.

Det har været en stor fornøjelse for mig på vegne af Island at være rådets formand i 2014 og jeg vil sige en stor tak til alle rådsmedlemmer for samarbejdet.

Jeg ønsker Danmark held og lykke med formandskabet 2015 og glæder mig til at arbejde sammen med Rådet på de spændende opgaver, som næste år bringer.

Rún Knútsdóttir, jurist vid Vælfærddepartementet på Island

Rådets arbetsutskott under det isländska ordförandeskapet 2014: vice ordförande Inge Storgaard Bonfils, ordförande Rún Knútsdóttir och funktionshindersorganisationernas representant Ingrid Burman.

VAR FEMTE NORDBO HAR NÅGON FORM AV FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Alla människor ska ha samma rättigheter och grundläggande friheter, oavsett funktionsförmåga. Därför är inkludering i våra samhällen av personer med funktionsnedsättning ett viktigt mål inom det nordiska samarbetet. Politiken på området präglas alltmer av rättighetsperspektivet genom FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder lyder under Nordiska ministerrådet för social- och hälsopolitik. Funktionshinderrådet har en rådgivande funktion för alla sektorer i Nordiska ministerrådet, och har i uppdrag att se till att det nordiska samarbetet blir ett verktyg för effektiv inkludering av personer med funktionsnedsättning, universell utformning av våra samhällen och förverkligandet av FN-konventionen.

Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder består av experter på funktionshindersfrågor från Danmark, Finland, Island, Norge, Sverige samt Grönland, Färöarna och Åland. Hälften av rådsmedlemmarna är officiella representanter för respektive nordiskt land och självstyrande område. Den andra hälften nomineras av ländernas funktionshindersorganisationer.

*Effektiv inkludering
av personer med
funktionsnedsättning
genom ett förstärkt
nordiskt kunskaps-
utbyte*

RÅDET FÖR NORDISKT SAMARBETE OM FUNKTIONSHINDER FÖRESLOG TRE FOKUSOMRÅDEN FÖR MINISTERRÅDETS HANDLINGSPLAN FÖR OMRÅDET.

I december godkändes förslaget och handlingsplanen implementeras under 2015 - 2017.

• Mänskliga rättigheter

Att stötta och stärka arbetet med nationellt genomförande och övervakning av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

• Mångfald

Att utifrån ett mångfaldsperspektiv stärka inkludering, främja jämlikhet och motverka diskriminering av personer med funktionsnedsättning.

• Fri rörlighet

Att främja fri rörlighet och avvärja gränshinder som drabbar personer med funktionsnedsättning.

Inom respektive fokusområde planeras konkreta aktiviteter, som täcker flera olika politikområden.

Nordens Vårldscnter är sekretariat för Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder.

INRIKTNING, MÅL & AKTIVITETER 2014

Enligt mandatet från Nordiska ministerrådet för social- och hälsopolitik ska Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder sammanträda minst två gånger per år. Rådet ska finnas tillgängligt för konsultationer från ministerrådet och kan ta egna initiativ kring teman man anser viktiga. Arbetet ska redovisas till Nordiska ministerrådets ämbetsmannakommitté för social- och hälsopolitik. Vartannat år ska verksamheten även redovisas för Nordiska rådet. Nordens Valfärdscenter är sekretariat för rådet och ansvarar för förvaltning inklusive ekonomi och rapportering.

INRIKTNING OCH MÅL

2014 var det första hela verksamhetsåret för Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder. Vid första mötet antogs ett strategidokument som utgår ifrån mandatet från ministerrådet och där rådsmedlemmarna formulerat målsättningar, målgrupper och verksamhetsplan. I planen för 2014 stod bland annat att det nya rådet skulle avsluta och förvalta delar av de aktiviteter som startats av det tidigare Nordiska Handikappolitiska Rådet.

Några andra målsättningar var att:

- följa ministerrådets process kring handlingsplan för funktionshinderssamarbetet fram till slutgiltigt godkännande
- arrangera ett möte med nordiska parlamentariker i samband med Nordiska rådets höstsession.

Funktionshinderrådets medlemmar slog fast vid sitt andra möte 2014 att nordiskt samarbete om funktionshinder bör fokusera på mänskliga rättigheter, mångfald och fri rörlighet.

RÅDSMÖTEN 2014

Rådets arbetsutskott bestående av ordförande, vice ordförande och en representant för funktions-

hindersorganisationerna, har under året haft sex möten varav två telefonmöten.

Första rådsmötet under året hölls 3-4 februari i Stockholm. Fokus var på rådets strategidokument och inspel till handlingsplan för det officiella nordiska samarbetet om funktionshinder. Vid mötet fick rådsmedlemmarna en genomgång av det nordiska samarbetets strukturer och organisation.

Rådsmöte 2 hölls 26-27 mars i Reykjavik. Mötet arrangerades i samband med Nordens Valfärdscenters seminarium i Nordens hus med fokus på kultur, media och synlighet. Seminariet öppnades av samarbetsminister Eygló Hardardóttir. Rådsmötet gästades av Sif Friðleifsdóttir, ordförande för Nordiska ministerrådets gränshinderråd, och representanter för funktionshindersorganisationernas ungdomsförbund.

Rådsmöte 3 hölls 28-29 oktober i Stockholm. Mötet genomfördes i samband med Nordiska rådets session och hade fokus på nordiska strukturer. Mötet gästades av ministerrådets generalsekrete-

rare Dagfinn Høybråten och ordföranden för Nordiska rådets valfärdsutskott Penilla Gunther. Rådsmedlemmarna gav bland annat inspel till översynen av den nordiska konventionen om socialt stöd och socialt bistånd.

UPPDRAG 2014

Funktionshinderrådet har på uppdrag av Nordiska ministerrådet för social- och hälsopolitik givit inspel till handlingsplan för nordiskt samarbete om funktionshinder genom ett skriftligt förslag.

Funktionshinderrådet har gjort inspel till översynen av Nordiska konventionen om socialt bistånd och sociala tjänster genom skriftligt förslag samt möte med utredaren.

Sekretariatet har tillsammans med arbetsutskott och enskilda rådsmedlemmar behandlat och besvarat förfrågningar löpande.

Sekretariatet har tillsammans med rådgivare vid ministerrådets sekretariat utvecklat projektförslag från förslaget till handlingsplan. Medel har sökts och beviljats från expertgruppen för hållbar utveckling för projektet Funktionshindersperspektiv, kön och mångfald.

TEMAN 2014

Kultur, media och synlighet

Temat handlar bland annat om att stärka implementeringen av artikel 30 i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. En målsättning var att avsluta den satsning på temat som initierades av Nordiska Handikappolitiska Rådet och dess kulturnätverk, dels genom

att medverka i seminarieturné, dels genom att få samtliga nordiska kulturministrar att ställa sig bakom Oslodeklarationen om att verka för att bryta stereotypiserande mediebilder av personer med funktionsnedsättning.

Våld mot personer med funktionsnedsättning

En målsättning var att samla in kunskap om ämnet för eventuell projektverksamhet och rekommendation. Målgrupper för det här temat är ministerrådets ämbetsmannakommittéer MR-S, ÄK-S, MR-JÄM, ÄK-JÄM. Rådets medlemmar bidrog till kunskapsinsamlingen som presenterades vid Nordens Valfärdscenters seminarium Nordic Day, en förkonferens till European Social Services Conference som är europeiska socialchefers årliga möte. Materialet kommer att användas i projektverksamheten om könsrelaterat våld och funktionshinder och har även lämnats till danska Socialstyrelsen för ett seminarium som ska arrangeras under det danska ordförandeskapet för Nordiska ministerrådet 2015.

EKONOMI 2014

Intäkter

Summa intäkter inklusive överförda medel från 2013 **1 560 500 SEK**

Kostnader

Rådsaktiviteter inklusive möten och resor, projektledare, medarbetare, information och övriga kostnader **1 445 000 SEK**

Resultat 2014 **115 500 SEK**

FUNKTIONSHINDERSPERSPEKTIV HANDLAR OM HÅLLBARHET

**DAGFINN HØYBRÅTEN:
DET FINNS ETT TYDLIGT ALLMÄNINTRESSE
MED ETT UNIVERSELLT UTFORMAT SAMHÄLLE**

Vid rådets tredje möte 2014 var en av gästerna Dagfinn Høybråten, generalsekreterare för Nordiska ministerrådet. Mötet hölls i Sveriges riksdag i samband med Nordiska rådets session i Stockholm. Rådet hade bjudit in generalsekreteraren för att höra hur han ser på rådets funktion i relation till utmaningarna med en hållbar välfärd för alla.

Dagfinn Høybråten har ett genuint intresse för frågor kring inkludering av personer med funktionsnedsättning och han har en gedigen erfarenhet, både som politiker och som tjänsteman, av de teman som funktionshindersrådet arbetar med. Han ser det som mycket positivt att man genom funktionshindersrådets nya form fann en klok lösning som stärker samarbetet mellan funktionshindersorganisationer, myndigheter och andra experter.

– Samspelet mellan myndigheter och civilsamhällets organisationer är en tydlig del av den nordiska identiteten och det är viktigt att vi får det att fungera.

Både som mötesplats för erfarenhetsutbyte och i relation till de förpliktelser vi har till olika internationella åtaganden, menar generalsekreteraren.

Han ser att Nordiska ministerrådets nya funktionshindersråd är ett gott exempel på hur olika grupper kan samverka för ett gemensamt mål.

– Brukarna, och de organisationer som företräder dem, representerar en expertis som ingen annan kan ha och är en nödvändig kunskapskälla för myndigheter. Nordiskt samarbete har fått ett nytt rådgivande organ för samhällsfrågor, inget enkelt sektorspörsmål, och det är viktigt. Tillknytningen till social- och hälsosektorn ger den starkaste kopplingen till hela ministerrådets organisation och då även till andra sektorer.

Han berörde också allmänintresset med ett universellt utformat samhälle som en central aspekt, hållbar utveckling för alla. Någon gång under sin livstid kommer alla att ha nytta av att samhället är tillgängligt.

Bild: Norden.org

**EWA PERSSON GÖRANSSON:
INKLUDERING I JAKTEN PÅ HÅLLBAR
NORDISK VÄLFÄRD**

Vid konferensen Jakten på hållbar nordisk välfärd, en halvtidskonferens om sektorsprogrammet för ministerrådets strategi *Hållbar utveckling*, höll Nordens Välfärdscenters direktör Ewa Persson Göransson ett inledningsanförande. Ewa beskrev hur inkludering av grupper som i dagsläget står utanför samhället, är en viktig förutsättning för hållbar utveckling. Inkludering skapar möjligheter att bevara en generös välfärds politik trots den demografiska utvecklingen.

– Exempelvis skapar effektiv tillgång till välfärds-teknologi möjligheter, både för den äldre befolkningen och för personer med funktionsnedsättning att delta i samhälls- och arbetsliv.

**INGRID BURMAN: HÅLLBARHET OCH
FUNKTIONSHINDERPERSPEKTIV**

”Hållbar samhällsutveckling kräver helhetssyn i samhällsplaneringen, att hänsyn tas till alla dimensioner av hållbar utveckling, det vill säga ekonomiska, sociala och miljömässiga. Mänskliga rättigheter och delaktighet är viktiga förutsättningar för hållbar utveckling.

Ett hållbart samhälle är ett samhälle där alla kan delta jämlikt oavsett funktionsförmåga. FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning tar också sin utgångspunkt i att personer med funktionsnedsättning skall kunna delta i samhället på lika villkor som andra. För att detta ska vara möjligt måste alla politiska och sociala processer utgå från att människor är olika och har olika förutsättningar, behov och önskemål. Eftersom funktionshindersperspektivet är tvärsektorieellt måste det till ett strukturerat arbete med att identifiera och åtgärda hinder för delaktighet inom samhällets alla sektorer.

Hinder kan ta sig olika uttryck beroende på funktionsförmåga, de kan vara både fysiska, sociala, kommunikativa eller ta sig andra uttryck. Ett hållbart samhälle har en sådan utformning av produkter, miljöer, program och tjänster att de kan användas av alla i största möjliga utsträckning utan behov av anpassning eller specialutformning. Genom att planera rätt från början kan också alternativa kostnader för särlösningar undvikas. Det som är nödvändigt för många med funktionsnedsättning är dessutom bra och bekvämt för alla.

Ett inkluderande samhälle är också ett hållbart samhälle.”

AKTIVITETER JAN - JUNI 2014

JANUARI

- Expertmöte om universell utformning vid Nordiska ministerrådets sekretariat.

FEBRUARI

- Rådsmöte 1 i Stockholm. • Expertmöte med rådgivare från olika sektorer inom Nordiska ministerrådets och Nordiska rådets sekretariat.

MARS

- Rådsmedlemmar deltar i seminarium om Kultur, media och synlighet i Reykjavik som arrangeras i samarbete med Nordens Valfärdscenter. • Rådsmöte i Reykjavik.

APRIL

- Det nya rådets verksamhet presenteras vid Nordiska rådets välfärdsutskotts sammanträde i Akureyri. • Rådet och förslaget till handlingsplan för funktionshindrarsamarbetet presenteras för Nordiska ministerrådets ämbetsmannakommitté för social- och hälsopolitik.

MAJ

- Rådet medverkar på Nordiska mediedagar i Bergen. • Monter om mediernas roll och ansvar för inkludering tillsammans med Nordens Valfärdscenter och norska Barne- ung og familiedirektoratet. • I montern finns forskare och sakkunniga från myndigheter och funktionshindrsorganisationer.

JUNI

- Arbetsutskottsmöte med både 2014 och 2015 års medlemmar i arbetsutskottet.

AKTIVITETER JULI - DEC 2014

JULI

- Rådets kunskapsinsamling och nordiska översikt om temat våld mot personer med funktionsnedsättning presenteras vid seminariet Nordic Day i Rom där ett 90-tal personer från 19 länder deltog.

AUGUSTI

- De nordiska samarbetsministrarnas expertkommitté för hållbar utveckling gav rådet, genom sekretariatet vid Nordens Valfärdscenter, i uppgift att koordinera projektet *Funktionshinder, kön och mångfald*.

SEPTEMBER

- Planeringsmöte för projektet *Funktionshindrarsperspektiv, kön och mångfald*.

OKTOBER

- Rådet presenteras vid möte med Europarådets expertkommitté om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. • Rådet arrangerar ett sessionsevent tillsammans med Nordiska rådets svenska delegation och välfärdsutskottet. • Glada Hudik-teatern skapade magi i Sveriges riksdag. • Rådsmöte 3 i Stockholm. • Rådet ger inspel till översynen av den nordiska Biståndskonventionen.

NOVEMBER

- Förslaget till handlingsplan godkänns av Nordiska ministerrådets ämbetsmannakommitté för social- och hälsopolitik, ÄK-S, och går vidare till slutligt godkännande av ministerrådet.

DECEMBER

- Handlingsplanen för nordiskt samarbete om funktionshinder godkänns av Nordiska ministerrådet för social- och hälsopolitik. • Projektmöten om *Funktionshinder, kön och mångfald*. • Arbetsutskottet för 2014-15 möts för överlämning.

KULTUR, MEDIA OCH SYNLIGHET

I samband med Nordiska rådets 66:e session i Stockholm i oktober gjorde Glada Hudik-teatern ett kort avbrott i sin Sverigeturné med kritikerrosade *Trollkarlen från Oz*. Skådespelarna Ida Johansson och Alexander Rådlund berättade om sin kärlek till gemenskapen i teatern och vilken stor betydelse den har haft för deras självkänsla och utveckling. Ellinore Holmer trollband publiken med sin sång och för varje uppträdande, för varje möte med en ny publik kommer Glada Hudik-teatern närmare sitt mål: Att förändra hela världens sätt att tänka, se och förhålla sig till personer med utvecklingsstörning.

Phia Andersson, Nordiska rådets nyblivna vice president, var berörd när hon som avslutning, lovade att arbeta för förändring:
– När vi går ut härifrån ska vi förändra, vi ska skapa förutsättningar för fler ungdomar att förverkliga sin potential.

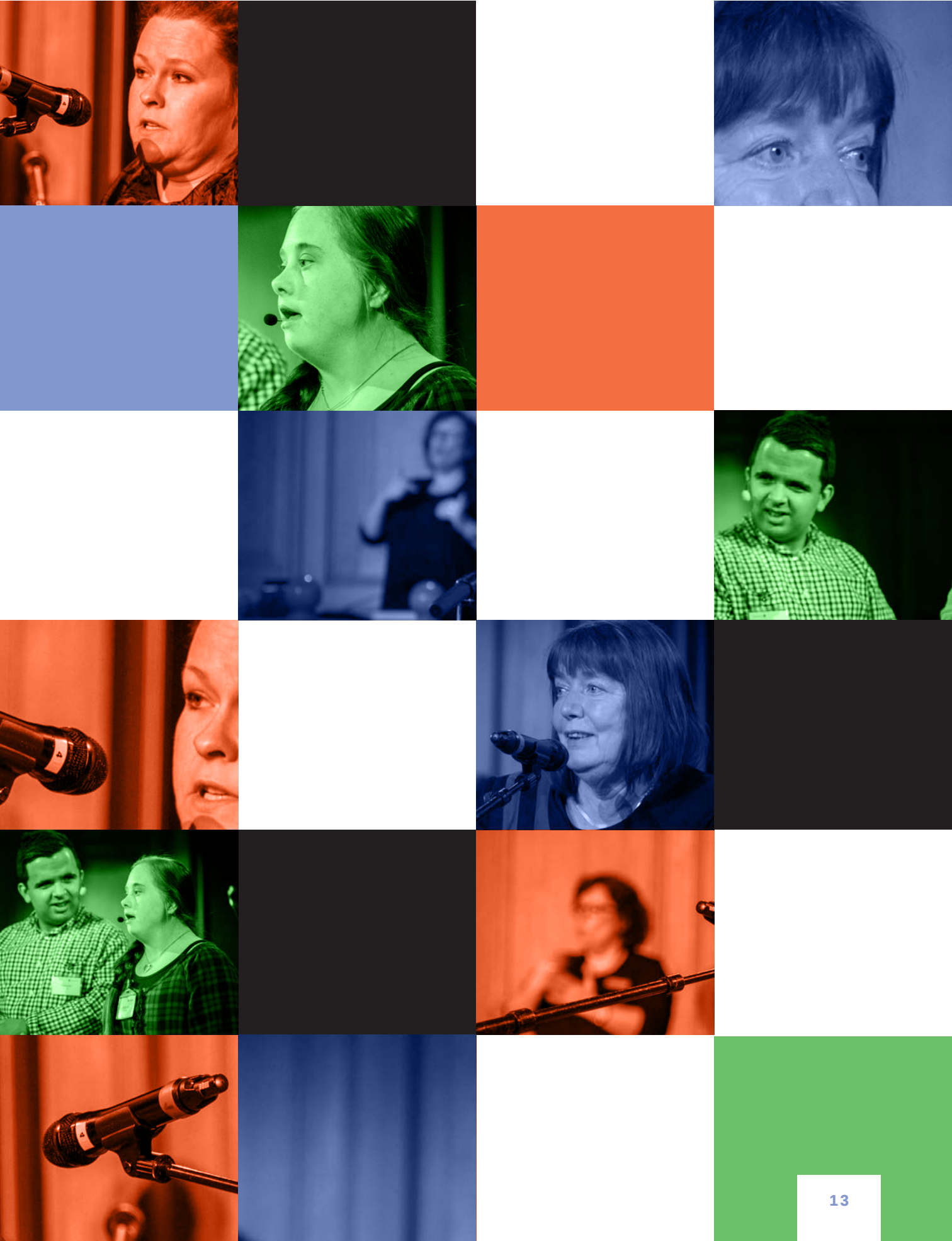
Evenemanget öppnades av Penilla Gunther, Nordiska rådets välfärdsutskotts nya ordförande, som välkomnade den förändrade synen på människor med funktionsnedsättning. "Vi måste bättre tillvarata varje människas potential", var andemeningen. Även Rún Knútsdóttir, funktionshinderrådets ordförande, höll ett inledningsanförande om hur alla sektorer måste ta ansvar för implementeringen av FN:s funktionshinderskonvention och hur kultursektorn är ett gott exempel.

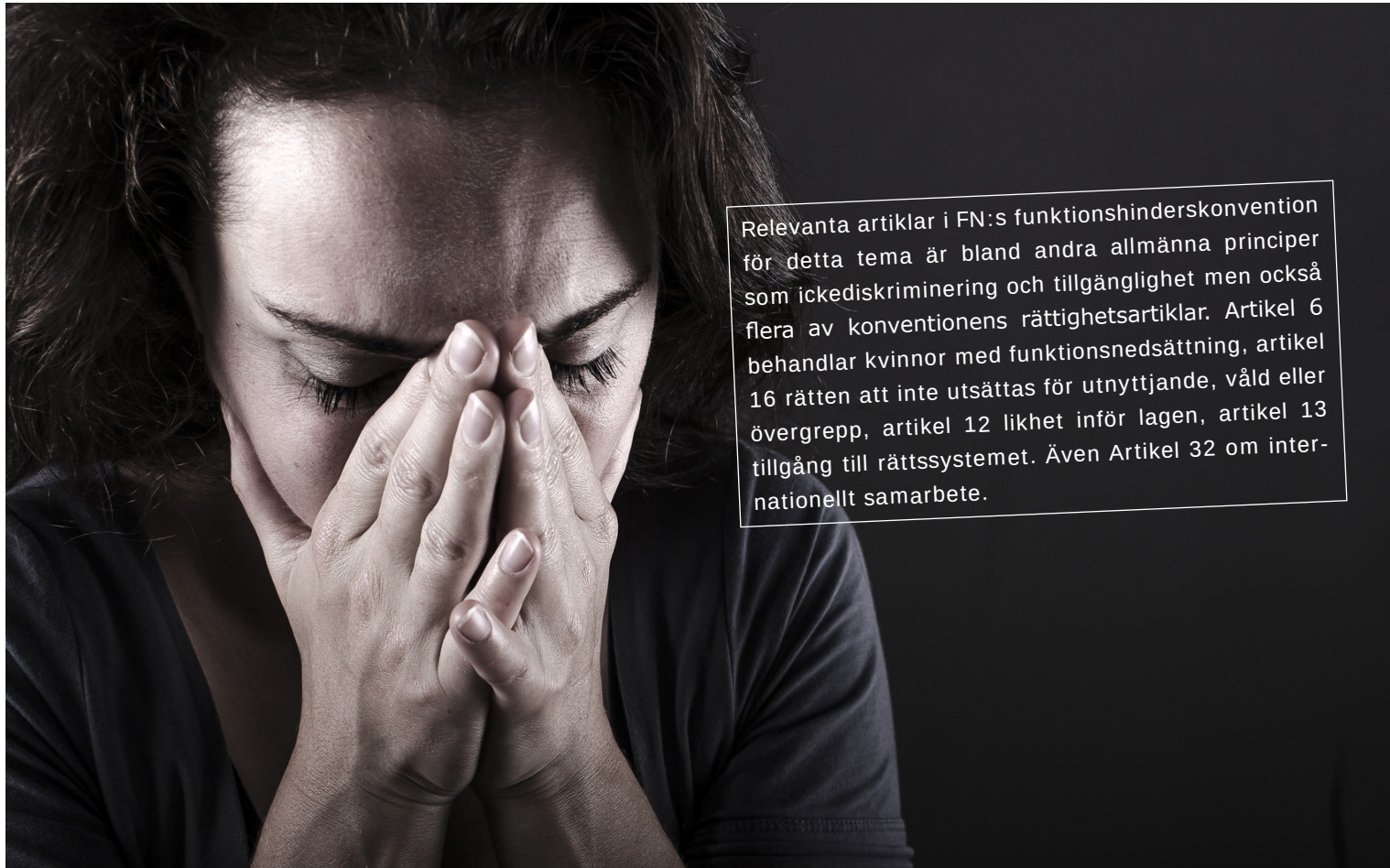
Ingrid Burman, Handikappförbundens ordförande, betonade vikten av att bekämpa stereotyper och påminde alla närvarande att Danmark och Sverige

har skrivit in i avtalen med public service-företagen att dessa måste samverka med funktionshindersorganisationerna.
– Det är ett litet tips till de andra länderna, sa Ingrid Burman.

Nordens Välfärdscenters projektledare Maria Montefusco, sekretariat för Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder, berättade om rapporten Kultur, media och synlighet, även om turnén om synlighet i kultur och media för personer med funktionsnedsättning och med fokus på mediernas roll och ansvar.

Nordens Välfärdscenters turné har under 2013 och 2014 varit i storstäder i alla nordiska länder och självstyrande områden. Evenemanget i Sveriges riksdag var en värdig avslutning på det projektet.

Relevanta artiklar i FN:s funktionshinderskonvention för detta tema är bland andra allmänna principer som ickediskriminering och tillgänglighet men också flera av konventionens rättighetsartiklar. Artikel 6 behandlar kvinnor med funktionsnedsättning, artikel 16 rätten att inte utsättas för utnyttjande, våld eller övergrepp, artikel 12 likhet inför lagen, artikel 13 tillgång till rättssystemet. Även Artikel 32 om internationellt samarbete.

NORDIC DAY

NORDIC DAY 2014: VÅLDET MÅSTE MINSKA!

Personer med funktionsnedsättning utsätts för våld i större utsträckning än andra. Detta har länge varit ett osynligt socialt problem. Dessa personer blir sällan sedda, vare sig i forskning eller i det offentliga samtalet.

Våldet som personer med funktionsnedsättning utsätts för skiljer sig från våld mot andra människor. Situationen för våldsoffer med funktionsnedsättning kännetecknas av beroende av utomstående och ofta även av förövaren.

Allt detta är bakgrunden till att Nordens Välfärdscenter hade *Våld mot personer med funktionsnedsättning* som tema under seminariet Nordic Day 2014. Nordic Day arrangerades den 6 juli, traditionsenligt i samband med European Social Networks årliga socialchefskonferens som i år ägde rum i Rom.

På Nordens Välfärdscenters hemsida finns bland annat presentationer från Nordic Day samt en intervju med Dr Theresia Degener, professor i juridik och rättigheter för personer med funktionsnedsättning samt ledamot i kontrollkommittén för FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Dr Theresia Degener

Vid seminariet deltog ett 90-tal personer från 19 länder. Föreläsare var Malene Damgaard, tidigare forskare vid danska Det Nationale Forskningsinstitut for Vælfærd, Ingrid Burman, ordförande för Handikappförbunden i Sverige, Terje Olsen, forskare vid Nordlandsforskning, Ann Jönsson, Socialstyrelsen i Sverige, Theresia Degener, professor i juridik och funktionshinderstudier vid Bochum University of Applied Sciences och Maria Montefusco, Nordens Välfärdscenter.

KÖNSRELATERAT VÅLD OCH FUNKTIONSHINDER - NYTT PROJEKT

Det nordiska samarbetsprojektet om könsrelaterat våld mot kvinnor och män med funktionsnedsättning är en del av paraplyprojektet *Funktionshindersperspektiv, kön och mångfald*. Projektet är tvärssektoriellt med stöd och koppling till både Nordiska ministerrådet för social- och hälsopolitik och ministerrådet för jämställdhetspolitik. Verksamheten finansieras av medel från det nordiska samarbetets program Hållbar utveckling. Nordens Välfärdscenter är utförare för verksamheten i samarbete med Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder.

Projektet om våld kommer att pågå under 2015 och 2016. Till att börja med kommer en expertgrupp med nationellt sakkunniga att utses och kallas till

Maria Montefusco

möte. En utgångspunkt är att dessa personer ska samla ihop vad vi vet i länderna om våld – och förebyggande av könsrelaterat våld - mot just denna grupp, men att de också kommer att kopplas samman med den redan befintliga expertgruppen om våld i nära relationer. Denna grupp lyder under Nordiska ministerrådet för Jämställdhet, som bland annat arbetar med våld i nära relationer och har ett nolltoleransmål mot könsrelaterat våld. Projektverksamheten blir på så sätt en rådgivande verksamhet till den generella och gör denna mer medveten om hur de politiska initiativen kan fungera även för nordbor med funktionsnedsättning. Funktionshindersorganisationernas sakkunskap är viktig i kunskapsinsamlingen och deras företrädare ska involveras på ett meningsfullt sätt, bland annat i expertgruppen.

Erfarenheten från förberedelserna inför Nordic Day är att länderna har ojämn kunskapsnivå om temat. – I våras när vi hade en första diskussion och enkel kunskapsinsamling visade det sig att länderna också verkar arbeta på olika sätt men att man vet mycket lite om vad som fungerar, säger Maria Montefusco, projektledare.

RÅDETS MEDLEMMAR 2014

Stina Sjöblom, Sakkunnig
Institut för hälsa och välfärd
Stina.sjoblom@thl.fi

Suppleant, **Päivi Nurmi-Koikkalainen**
Utvecklingschef, Institut för hälsa och välfärd
Paivi.nurmi.koikkalainen@thl.fi

Ulrika Krook, Juridiskt ombud
SAMS–Samarbetsförbundet kring funktionshinder
ulrika.krook@samsnet.fi

Suppleant, **Pirkko Mahlamäki**
Generalsekreterare, Vammaisfoorumi
pirkko.mahlamaki@vammaisfoorumi.fi

Doris Bjarkhamar, Fuldmægtig fra
socialministeriet
Doris.bjarkhamar@amr.fo

Suppleant, **Jóhan Pauli Helgason**, Fuldmægtig,
Social- og sundhedsministeriet
johan.helgason@amr.fo

Carita Bjørklund, Sakkunnig
caritabjorklund@gmail.com

Suppleant, **Ása Olsen**, Daglig leder af sekretariatet
i Meginfelag teirra brekaðu (MBF)
mbf@mbf.fo

Karen Joelsen Kristensen, Konsulent IPIS,
Departementet for Familie og Justitsvæsen
karj@nanoq.gl

Rún Knútsdóttir, Advokat, Velfärdsministeriet
run.knutsdottir@vel.is

Suppleant, **Ingibjörg Broddadóttir**
Senior rádgiver, Velfärdsministeriet
ingibjorg.broddadottir@vel.is

Ellen Calmon, Islands handikappförbund (ÖBÍ)
ellen@adhd.is

Suppleant, **Bryndís Snæbjörnsdóttir**
ordförande, Landsforeningen Throskahjalp
bryndis@thorskahjalp.is

Åse Kari Haugeto, Leder, Deltasenteret i
Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet
ase.kari.haugeto@bufdir.no

Suppleant, **Truls Grøteig**, Seniorrådgiver
Helsedirektoratet
truls.groteig@helsedir.no

Knut Magne Ellingsen, Styreleder i Funksjons-
hemmedes Fellesorganisasjon (FFO)
knutma-e@online.no

Suppleant, **Gunnar Buvik**, Samarbeidsforumet av
funksjonshemmedes organisasjoner SAFO
buvik@online.no

Ola Balke, Utredare, Myndigheten för delaktighet
ola.balke@mfd.se

Suppleant, **Emelie Lindahl**, Socialdepartementet
Enheten för familj och sociala tjänster
emelie.lindahl@regeringskansliet.se

Ingrid Burman, Handikappförbunden
ingrid.burman@hso.se

Suppleant, **Håkan Thomsson**, Lika Unika
Hakan.thomsson@srf.se

Gunilla Lindqvist, Vik. Socialinspektör
Ålands landkapsregering
gunilla.lindqvist@regeringen.ax

Suppleant, **Vakant**

Viveka Landgärds, Ordförande
Ålands neurologiska förening r.f.
Viveka.landgards@aaland.net

Suppleant, **Jan-Erik Berglund**, Styrelseledamot
Ålands handikappförbund
janke.berglund@gmail.com

NÅGOT OM 2015

2015 tar Danmark över ordförandeskapet för Nordiska ministerrådet. För funktionshinderrådet, som följer samma rotationsordning av ordförandeskap, är det danska Inge Storgaard Bonfils som tar över ledningen. I rådets arbetsutskott finns även en vice ordförande som 2015 blir Stina Sjöblom från Finland. Som tredje rådsmedlem i arbetsutskottet kommer Ellen Calmon in från Island. Hon representerar funktionshindersorganisationerna.

Inge Storgaard Bonfils har flera tankar inför 2015.

– Rådet i det første år har arbejde med at finde frem til dets rolle, givet indput til handlingsplanen og derudover drøftet hvilke emner vi vil fokusere på og derfor ser jeg frem til at vi i 2015 kommer til at arbejde med disse emner/temaer, og i nogle konkrete projekter.

Hon anser också att det är viktigt att rådet fortsätter arbetet med att bli synligt och komma i dialog med olika relevanta partner inom det nordiska samarbetet om funktionshinder.

– Jeg ser derfor særligt frem til at vi i 2015 mødes med NNDR - det nordiske forskningsnetværk om funktionshinder, og kan få en dialog om hvilken status funktionshinderforskningen har i de forskellige nordiske lande.

Inge är forskare vid Professionshögskolan Metropol i Köpenhamn och har tidigare erfarenheter om sektorsansvar och implementering av funktionshindersperspektivet. Hon kommer att medverka i projektet om integrering och uppmärksammande av funktionshindersperspektivet i Nordiska ministerrådets verksamhet som ska pågå mellan 2015 och 2017.

Från verksamhetsplanen för 2015:

Rådsmöte 1 genomförs i Bergen i samband med forskarkonferensen *nndr2015* som arrangeras av Nordic Network of Disability Research.

Rådsmöte 2 genomförs i Köpenhamn och kommer att fokusera på temat Fri rörlighet.

Rådet kommer att koordinera projektet *Funktionshindersperspektiv, kön och mångfald*. Bland annat genom att rådsmedlemmar och andra sakkunniga bidrar till en ökad medvetenhet om och implementering av funktionshindersperspektiv i delar av Nordiska ministerrådets organisation.

NORDISKT FUNKTIONSHINDERSPERSPEKTIV 2015

Under 2015 kommer Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder att koordinera projektet *Funktionshindersperspektiv, kön och mångfald*. Bland annat ska projektet arbeta med integrering av funktionshindersperspektiv, bland annat tillgänglighet, i delar av det officiella nordiska samarbetets verksamheter. Projektet ska också verka innehållsmässigt för att olika sektorer tar ansvar för att funktionshindersperspektivet tydliggörs inom sina politikområden.

Var femte nordbo har någon typ av funktionsnedsättning. Syftet med projektet är att bidra till ministerrådets hållbarhetsarbete och att det nordiska samarbetet skapar hållbarhetslösningar för hela befolkningen vilket leder till ett mer jämlikt och jämställt Norden. Nordiska ministerrådet vill som officiellt samarbetsorgan vara en arbetsplats för alla oavsett funktionsförmåga och visa på ett modernt och inkluderande ledarskap.

KONTAKT

Maria Montefusco

Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder

+ 46 (0)761 99 28 07

maria.montefusco@nordicwelfare.org

www.nordicwelfare.org/funktionshinderradet